

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wiedeń, 20. Grudnia. — Wiener Ztg zamieszcza notę hr. Rechberga z dnia 11. bm. do prezesa winisterstwa Halla w Kopenhadze, w której go uwiadomia o uchwale bundestagowej z dnia 7go b. m., zapowiada objęcie administracji Holsztynu i Lauenburga przez cywilnych komisarzy związkowych i wzywa, aby cofnął wojska duńskie w przeciągu 7 dni z Holsztynu i Lauenburga. Podobne noty dyplomatyczne wysłały Prusy, Saksonia i Hanower.

Frankfurt n. M., 20. Grudnia. — Wedle Süddeutsche Zeitung, mają komisarze cywilni trzymać się ściśle udzielonej instrukcji bundestagowej w Holsztynie, zaprowadzić administracją wedle praw krajowych i mieszkańcom żadnych przykrości nie wyrządzać.

Hamburg, 20 Grudnia. — Wojsko austriackie wciąż tu do miasta nadchodzi z Harburga.

— Wedle wiadomości z Kopenhagi oświadczył minister skarbu w radzie państwa, że nowa pożyczka 10 mil. równie na rachunek Holsztynu zaciągnięta została.

— Gotenburska gazeta pisze z Sztokholmu pod dniem 17. bm., że telgraficzne wiadomości Faedrelandeta o szwedzkim posiłku 22,000 wojska jest płonna.

Sztokholm, 20. Grudnia. — Gabinet szwedzki zawiadomił mocarstwa, że pokrzywdzenia eiderskiej granicy nie zniesie.

— Postzeitung zawiera artykuł półurzędowy, w którym dowodzi, że rząd się nie cofnął i innego nie zajmuje stanowiska, jak dawniej.

Kopenhaga, 20 Grudnia — Berlingske Tidende powiada, że równocześnie z zaproszeniem egzekucji związkowej mają być rogatki celne wyciągnięte nad Eiderą.

Londynu, 20 Grudnia. — Z Nowego Jorku donoszą pod d. 11 b. m. Prezes Lincoln oświadcza w proklamacji, że konfederacji pod pewnymi okolicznościami cofną się z Tenesse, z powodu których wojska stanów północnych nie będą mogły tam wrócić. Proklamacja powiada, że to ma wielką wagę narodową.

Wczoraj zagajono kongres. Presesem jego wybrano republikanina Colfaxa. Poselstwo prezesa Lincoln zawiera proklamacją emancypacyjną; dalej proklamacją, w której podane są środki do przywrócenia unii, przyrzeczona amnestya jeńcom, którzy Stanom Zjednoczonym złożą przysięgę na wierność i na posłuszeństwo prawom przez kongres potwierdzonym.

— Wedle wiadomości z Vera Cruzu z d. 21 z. m., Francuzi obsadzili Quartero bez oporu. Juares wyruszył z San Luis Potosi do Zacatecas. Jego armia rozproszyła się, jest zdemoralizowana i nie stawia żadnego oporu.

Berlin, 20. Grudnia. — Najj. Pan raczył nadać radzcy handlowemu Robertowi Warschauerowi w Berlinie tytuł tajnego radzcy handlowego i bankierowi Pawłowi Mendelsonowi Bartholdy w Berlinie tytuł radzcy handlowego.

Berlin, 20. Grudnia. — Piszą do gazety wrocławskiej: Widoki w sprawie duńsko-niemieckiej z każdym dniem się zmieniają. Jeszcze niedawno temu sądzono, że dyplomacja angielska przez wpływ swój na wielkie mocarstwa i na rząd kopenhagski całą sprawę w ten sposób ułoży, że Dania pozwoli na egzekucją, a za to rząd angielski zobowiąże się pośredniczyć. Wedle najświeższych wiadomości, rzeczy się nieco zmieniły, lubo o rządzie pruskim powiedzieć niemożna, ażeby chciał działać w rozleglejszych rozmiarach.

Gabinet pruski trzyma się, na stanowisku uchwały bundestagowej

i dawniejszych zobowiązań, resztę zaś kwestyi z tem połączonych odracza do czasu późniejszego.

Tymczasem pisze kolońska gazeta z Berlina w inspirowanym artykule, że polityka pruska ma pewne cele na oku, które umieścić w programie urzędowym nie widzi jeszcze na czasie. Do tego liczy między innymi powołanie stanów holsztyńskich w celu głosowania nad kwestyą sukcesyjną i innymi rękojmiami, aby zabezpieczyć niepodległość księstw albingskich północnych. Nie ulega już wątpliwości, że pozorne ustępstwa ze strony Danii niewstrzymają egzekucji i że zbrojny opór przeciw związkowemu rozporządzeniom natychmiast zmieni egzekucją we wojnę związkową. W Kopenhadze panujące stronnictwo stara się doprowadzić rzeczy do ostateczności i przez to postawić całą sprawę dla Niemiec na jaśni. Najnowsza proklamacja króla duńskiego zdaje się nawet zdradzać zamiar stawienia czynnego oporu przeciw bronii niemieckiej. W kołach dyplomatycznych twierdzą, że Duńczykowie sposobią się tylko na opór w Szlezwiku, a na terytorium holsztyńskim w fortyfikacjach rendsburgskich i friedrichstadzkich.

Tymczasem polityka egzekucyjna, jeżeli zechce sumiennie przeprowadzić cały program egzekucyjny, niezatrzyma się przed temi fortyfikacyami i stać się łatwo może, że tam przyjdzie do starcia.

— Na posiedzeniu izby deputowanych sejmku pruskiego z d. 12 Grudnia, wedle urzędowych stenogramów, po przyjęciu bez uwag wniosków komisji budżetowej co do etatów krajów Hohenzollerskich, przysło pod obrady izby sprawozdanie komisji sprawiedliwości o wniosku deputowanych Łyskowskiego, Wegnera i Mottego, dotyczące się zniesienia więzienia śledczego dep. Sulerzyckiego, dra Niegolewskiego i dra Szumana, oraz o petycji dra Szumana. Za stołem ministeryalnym znajdują się ministrowie hr. Lippe i Mühler; dla wniosku dep. Łyskowskiego, Wegnera i Mottego jest komisarzem rządowym tajny wyższy radzca sprawiedliwości Meyer, dla wniosku dep. Kantaka, Janiszewskiego i towarzyszy, radzca konsystoryalny de la Croix. Referentem komisji sprawiedliwości był dep. Imermann. Wniosek komisji brzmi:

I. Izba dep. raczy uchwalić:

- 1) na mocy artykułu 84 ustawy konstytucyjnej izba dep. żąda, aby więzienie śledcze rozporządzone przez sąd stanu przeciw dep. Sulerzyckiemu, zniesiono na czas pobytu posiedzeń;
- 2) prezydium odbiera polecenie komunikowania tej uchwały królewskiemu rządowi.

II. Izba deputowanych raczy uchwalić, aby się nieprzychylić do wniosku dep. Łyskowskiego i towarzyszy co do dep. dra Niegolewskiego,

III. Izba dep. raczy się nieprzychylić do wniosku dep. Łyskowskiego i towarzyszy, co do dep. dra Szumana.

Do tego wniosku przyłączono jeszcze wniosek p. Kratza z Gładbachu i towarzyszy tej treści:

Izba dep. raczy uchwalić:

aby cofnięto wniosek dep. Łyskowskiego i towarzyszy do komisji sprawiedliwości celem dalszego zbadania wstępnego i upoważnić też komisją do traktowania nad nim na posiedzeniu tajnem.

Nadto dep. Łyskowski, Wegner i Motty podali poprawkę do wniosku komisji sprawiedliwości, która skoro ją odczytano znalazła potrzebne poparcie i brzmi:

Izba dep. raczy uchwalić:

aby więzienie śledcze rozporządzone przez sąd stanu przeciwko Sulerzyckiemu, Niegolewskiemu i drowi Szumanowi zniesić na przeciąg obecnego peryodu posiedzeń.

Marszałek izby po odczytaniu tych wniosków nadmienił, iż wprawdzie wniosek dep. Kratza jest przesadzającym, wszelako zdaniem jego, marszałka, dyskusya powinna objąć całą materiy sprawy i tylko przy głosowaniu rozstrzygnąć należy naprzód co do owego wniosku przesadzającego; gdyby izba go odrzuciła, nastąpiłaby poprawka dep. Łyskowskiego i towarzyszy, gdyby i tę poprawkę odrzucono, wtedy dopiero może nastąpić głosowanie nad każdym z osobna kolejno z 3 oddziałów wniosku komisji. Tak więc mają się ułożyć rozprawy. Poczem otrzymał głos co do porządku pytań dep. Żółtowski.

Dep. Żółtowski (pleszewski, z miejsca): Zdawało mi się, że

pytanie postawić należałoby co do poprawki dep. Łyskowskiego i towarzyszy, która sięga najdalej, potem dopiero, jeśli się okaże potrzeba co do wniosku dep. Kratza, w końcu dopiero, co do wniosku komisji.*

Marszałek oświadcza, że skoro będzie potrzeba postawić pytania, rzecz ta się rozważy, a tymczasem swą własną poleca propozycją, ile że wniosek dep. Kratza i towarzyszy widzi się być przesądzającym.

Przy losowaniu mówców zapisanych do głosu, taki wypadek porządek:

Przeciw wnioskowi komisji zapisani deputowani: Chłapowski, Motty, Kratz, Metzsig, dr. John (Labiou), Wegner, Temme, Leut, Łyskowski; za wnioskiem komisji dep. dr. Simson.

Ponieważ dep. Chłapowski rzeka się swego głosu na rzecz pana Kratza, pan Kratz więc rozpoczyna dyskusję. Jest on członkiem komisji sprawiedliwości. Zaraz na wstępie obrad w łonie tejże komisji okazała się zasadnicza różnica zdań co do znaczenia i doniosłości art. 84 ustawy konstytucyjnej, który między innymi opiewa, iż żaden członek izby nie może bez jej zezwolenia podczas peryodu posiedzeń być podciągnięty pod śledztwo lub uwięziony z powodu czynu karygodnego, chyba jeżeli podczas spełnienia czynu albo nazajutrz po jego spełnieniu będzie schwytany i że każde postępowanie karne przeciwko członkowi izby i każde więzienie śledcze lub cywilne znosi się na czas peryodu posiedzeń, skoro izba odnośna tego zażąda. Otóż w komisji zgadzano się na to, że art. 84 niedaje izbie prawa stanowienia czy deputowani o których mowa, są winni lub nie, ale tylko służy do rozstrzygnięcia który interes jest ważniejszy, czy aby okręg wyborczy odnośny miał nieprzerwanie reprezentanta, czy też ażeby śledztwo kryminalne w tymże czasie się nieprzerwywało. Z jednej strony twierdzono, iż skoro zapadła uchwała sądowa, aby wytoczyć śledztwo lub uwięzić deputowanego z powodu czynu karygodnego, już nie należy sprawdzać materiału będącego podstawą śledztwa, z drugiej strony mniemano, że dla wykonania prawa nadanego izbie artykułem 84 trzeba koniecznie całe śledztwo i położenie jego rozstrząsać, bo inaczej niema żadnej podstawy do rozstrzygnięcia owego pytania, który z obu interesów, wyborców czy sądowy, przeważa. Jest to spór tak dawny jak konstytucja, ale nigdy jeszcze nie stanął tak na ostrzu, jak dzisiaj. Podczas sesji ostatniej miał on się rozstrzygnąć w zasadzie z powodu dep. Guttrego i Działyńskiego. Wtedy jak i teraz komisja sprawiedliwości większością członków uznała że nie należy sprawdzać materiału, ale mniejszość komisji, podobnie jak teraz, była przeciwnego zdania. Kwestya ta jest godna największej uwagi izby, bo stanowi na przyszłość precedens. Zdaniem referenta brzmienie artykułu 84 opiewa, iż bezwzględnie i bez przeszkody służy izbie cognitio causae czyli rozpoznanie sprawy. Pierwsza część wspomnianego artykułu, gdzie jest mowa, iż deputowany podczas peryodu posiedzeń nie może być podciągnięty pod śledztwo ani uwięziony, zdaje się oczywiście wkładać na rząd obowiązek uwiadomienia izby, jakie fakta, jakie wskazówki, jakie dowody istnieją, któremi da się uzasadnić śledztwo lub uwięzienie. Zdaje się, że to żadnej nie podlega wątpliwości. Ale jeżeli tak jest, więc izba powinna tak samo sprawdzać, skoro kogo już przed rozpoczęciem posiedzeń uwięziono i skoro wnoszą, aby śledztwo lub uwięzienie wstrzymano podczas peryodu posiedzeń. Komisja sprawiedliwości zgadzała się w tem, że z reguły w interesie reprezentacji krajowej żaden deputowany nie powinien się podczas peryodu posiedzeń znajdować pod śledztwem lub w więzieniu, to jest że podczas peryodu posiedzeń śledztwo niema się toczyć ani też trwać więzienie. Ponieważ komisja postawiła tę zasadę, zdawało się, że jak w pierwszym tak i w drugim przypadku była powinna uznać iż rząd ma obowiązek przedłożyć izbie materiał faktyczny celem rozstrzygnięcia owego pytania, który z dwóch interesów, wyborców czy sądowy, przeważa. Ale większość komisji innego była zdania. Nie zaczęła wywodów, które referent w swym wniosku złożył, ale przytoczyła inne powody za swem zdaniem, które nie sprzeciwiają się wprost zasadzie bronionej przez mniejszość komisji, ale leżą mimo niej. Większość komisji powiada: Skoro roztrząsa się fakta, jest to wdzieranie się w bieg sprawiedliwości karnej, po drugie nie da się to skutecznie bez krytykowania uchwały sądu, który śledztwo wytoczył, a po trzecie, skoro roztrząsa się fakta, wtedy izba niejako przywłaszcza sobie zwierzchnią władzę nad sądem.

Otóż żaden z tych trojga powodów nie jest trafny. Wprawdzie jeśli izba wyreknie, że śledztwo ma się przerwać a czas trwania sesji, przez to wdzieranie się w bieg sprawiedliwości karnej, ale właśnie przecież tego dozwala jej artykuł 84 konstytucji. Izba do tego ma prawo, i takie wdzieranie się jest zupełnie legalne. Natomiast izba przez to bynajmniej materialnie nie wdzieranie się w uchwałę sądową, bo niepowiada, że skazówki, które sąd miał przed sobą, były niedostateczne do jego uchwały. Ależ izba bynajmniej nie narusza uchwały sądowej, tylko powiada, że choć istnieje uchwała sądowa, ma ona tymczasowo być wstrzymaną, aż skończy się sesya. Izba nie krytykuje uchwały sądowej ani też materialnie przez to nie wdzieranie się w bieg sądownictwa karnej, nie rości sobie władzy zwierzchniej nad sądem, tylko pełni to, do czego ma prawo konstytucyjne i obowiązek. Uchwała izby nie jest krytyką sądu, ale izba powinna uzasadnić swoją uchwałę, a uchwała sądowa nie daje jej potrzebnej podstawy.

Królestwo Polskie.

Kalisz, 18. Grudnia. — Gazeta wrocławska pisze: powstanie w naszym województwie kaliskiem, które zdawało się być przytłumionem znów przybrało większe rozmiary. Mianowicie w konińskiej okolicy miało się zgromadzić kilka tysięcy polskiej kawalerji i piechoty. Niemal cała załoga, piechota, huzary, konna artylerja i kilka setni kozackich wyruszyło z naszego miasta w ową okolicę.

— Tutejsi reprezentanci miasta wezwani zostali przez tutejszego gubernatora wojennego Belgarda na bardzo ważną konferencję. Jenerał Belgard oświadczył im, że lubo od roku na żadne nie schodzili się

obrady miejskie, podawszy się do dymisji, jednakowoż teraz mogą się bez przeszkody zejść i naradzić względem podpisania adresu wiernopoddańczego do łaskawego cara. Reprezentanci oświadczyli, że przestawszy być reprezentantami, nie reprezentują, ale adresu przedłożonego podpisać nie mogą.

— Z osadzonych tu w więzieniu powstańców wysłano znów 15 na posilenie na Syberję, a drugich wcielili do wojska.

— Wczoraj spaliła się falbiernia i pomieszkanie Hurtiga.

— Rząd moskiewski wyteża wszystkie swe siły na przygotowania i uzbrojenia wojenne, a jaktylko jaki batalion rezerwowj uzupełnią urlopnikami lub tegorocznymi rekrutami, zaraz poselany on jest na teatr wojenny do Polski. Moskiewscy jenerałowie inżynierji starają się wzmoćnić i uzbroić twierdze nie tylko nadwiślańskie jak Modlin, Dęblin i Brześć, lecz i w drugiej linii leżące Dynaburg i Bobrujsk, a stare wały Zamościa wzmacniają. Do przygotowań także wojennych, należy nakaz ukończenia do wiosny stałego wielkiego mostu na Wiśle w Warszawie, który leży pod ogniem cytadeli warszawskiej i fortu Śliwickiego.

Aresztowani w tych dniach: Kozłowski Konrad, Leśniowski Lucyan urzędnik, Janusz Boguchwał, Wiśniewski Marcin, Stern Ludwik, Szawłowski Wincenty, Sikorski Stanisław, Rutkowski Karol, Rapacki Sylwester, Orłowski Stefan dzierżawca domu, Górski Jan, Niemczyk Stanisław, Kozerski Franciszek, Engelbrecht lekarz, Hiller Józef uczeń gimn., Hipel Adolf, Gajewski Józef uczeń weteryn., Antoni i Paweł Klein synowie urzędnika, 4ch księży Augustyanów, Gros Józef subjekt handlu, Laracki Stefan, Głogowski Jan, Jeziński Ludwik, Konarski Franciszek właściciel domu przy ulicy Marszałkowskiej, Kosiński Teodor urzędnik, Lewaszkiewicz Daniel, Poliszot Gabryel z żoną Ludwiką felczer, Focht Henryk zegarmistrz, Laskowski Serafin właściciel wsi Dąbek, Szymoński Józef, Julian Bajer naczelnik banku, u którego robiono rewizję przez całą noc, poobrzynano wszystkie meble, krzesła pokryte aksamitem i kanapę pokrajano prawie na kawałki; nic nie znaleziono, jednak go wzięto. Bruder, dozorca cyrk 8.

Z Kaliskiego, 13. Grudnia. — Zgroza co się tu u nas zwłaszcza w Wieluńskim dzieje. Moskale naszych to wieszają, to rozstrzelają i na błotach sami w kałach zagrzebują. Pana Szusterskiego, jednego z najszanowniejszych obywateli, właściciela wsi Ciecicutowa, powiesili, a dwóch żołnierzy co do naszych poszli, rozstrzelali. Męczeński zgon Szusterskiego nastąpił w środę 9. Grudnia. Nad powieszonym 3 białe długo krażyły gołębie. Przywieziono znów do więzienia wieluńskiego przed kilku dniami wypuszczonego z Modlina Ewarysta Psarskiego, dziedzica miasteczka Oszakowa i Antoniego Olszewskiego, właściciela dóbr Niemirowa, obudwóch powszechnie szanowanych obywateli. D. P.

— Namiestnik głównodowodzący wojskami w Królestwie Polskiem, w rozkazie dziennym z d. 27. Listopada (v. s.) Nr. 341 oznajmił co następuje:

Z uwagi, że pobór furazu zarządzony z gruntów w Królestwie Polskiem nastęrcza wiele niedogodności, mianowicie: 1) że dostawa z powodu obecnych niepogód połączoną jest z nader wielu trudnościami; zachowywanie zaś tego furazu przy obecnym stanie ruchu wojsk i niedogodności wyznaczonych dla wojska spichlerzy, jest bardzo uciążliwym. 2) że cel tej rekwizycji, to jest ściągnięcia od mieszkańców załegłych podatków, obecnie osiąga się skutecznie na innej drodze; nareszcie 3) że niektóre oddziały wojska jak to wiadomo, jeszcze przed zarządzeniem rekwizycji, poczyniły już znaczne zapasy furazu sposobem gospodarczym, tak dalece, że tenże wystarczyć im może nawet do miesiąca Marca roku przyszłego, i tym sposobem przygotowane zapasy wraz z zarekwirowanym furazem, zużyłyby dopiero w drugiej połowie roku przyszłego, poleca:

1) Odbiór furazu zarządzanego z gruntów w Królestwie Polskiem, ma się odbywać tylko d. 13. Stycznia przyszłego 1864 roku, i nie później, jak po dzień 27. t. m. i roku, gdyby z upływem tego terminu nie wszędzie otrzymano powyższy rozkaz. 2) Należy się ograniczać tą tylko ilością, która dostawiona będzie po tę datę, nie zakupywać w przyszłości na rachunek nieregularnych dostawców furazu, ani też nie furazować; nareszcie 3) o ilości odebranego przez każdy oddział furazu po datę wyżej wyrażoną, nadesłać wiadomości do okręgu intendenty Królestwa Polskiego, z dołączeniem ksiąg, w których prowadzone były rachunki pokwitowań wydanych mieszkańcom za dostawiony furaz.

— Moskiewskie doniesienia z prowincji.

Z Siennickiego. — W gminie Piaseczno, po utarczce 4. Listopada r. b. nastąpionej, między trzema poległymi powstańcami znaleziono jednego murzyna (?) niewiadomego pochodzenia.

Z Radzyńskiego. — W d. 14. Listopada w południe, kilkunastu konnych powstańców przybyło do gminy Stęmpłowo — i zabrawszy gwałtem 10 ludzi, niewiadomo gdzie się udało. Za spóźnione o tem doniesienie, naczelnik oddziału wojskowego polecił ściągnąć od wójta gminy karę rs. 15.

Z Lubelskiego. — Dnia 15. Listopada kilkunastu uzbrojonych powstańców przybyło do wsi Białki i zabrawo gwałtem z folwarku trzy osiodłane konie.

Z Radzyńskiego. — W d. 15. Listopada o godzinie 12 w nocy dwóch powstańców przybyło do folwarku Bujanowka i przywiozło z sobą niewiadomego związanego człowieka, który korzystając z oddalenia się stróży, ratował się ucieczką.

Z Radzyńskiego. — W d. 16. Listopada kilku uzbrojonych ludzi przybyło do wsi Krzywierzby i uprowadziło gwałtem podoficera Konstantego Bondaruka.

Z Krasnystawskiego. — W d. 19. Listopada czterech uzbrojonych powstańców przybyło do m. Turobina żądając podwód dla rekrutów wziętych do bandy; lecz gdy im radny żądanych podwód odmó-

wił, zbili go i podwoły gwałtem zabrano, na których udali się w kierunku Zakrzewa. Naczelnik wojenny polecił ściągnąć z mieszkańców m. Turobina karę rs. 500 za to, że czterech powstańców nie przytrzymali, oraz zarządził śledztwo co do tego, gdzie się pod ten czas burmistrz znajdował.

W d. 19. Listopada przybyło kilku powstańców do Zakrzewa z żądaniem zmiany podwód, lecz rządca dóbr nie chcąc zadosyć uczynić ich żądaniu dał im dwa ruble, a powstańcy na tychże samych podwodach spiesznie udali się dalej. Podług opowiadań, ciż powstańcy mają być rozbitkami bandy Wierzbickiego, zbierają oni rozproszonych powstańców, dopełniając to spiesznie z obawy ażeby nie byli doścignięci, ponieważ wkrótce wszędzie będą stały oddziały wojska.

Z Lubelskiego. — W d. 20. Listopada, 10 konnych powstańców przybyło do m. Bełżyc, aresztowało burmistrza i poczthaltera, a potem nałożyło na mieszkańców kontrybucję, którą otrzymawszy uwolniło tych urzędników, i udało się w kierunku Bychawy.

Z Komżyńskiego. — W nocy z 22. na 23. Listopada, banda konnych powstańców przybyła do wsi Parzochy i udawszy się do mieszkania Smorzewskiego dziedzica, czyniła mu zarzuty, że jest szpiegiem, — następnie odrzuciwszy wszelkie tłumaczenia się Smorzewskiego, rozkazała mu ubrać się i iść za sobą, a udawszy się z nim do ogrodu — powiesiła. Gdy dzieci błagały morderców o przebaczenie, ci widząc, że Smorzewski już nie żyje, odcieli sznurek i pozostawili swoją ofiarę — uciekli. Po oddaleniu się bandy, dzieci domowymi środkami lekarskimi przywróciły ojca do życia.

Z Krasnystawskiego. — W d. 23. Listopada o godzinie 3 po południu, przybyło do wsi Pilaszkowic dwóch uzbrojonych powstańców z oświadczeniem, że za nimi idzie banda. Natenczas wójt gminy znajdować się miał na drugim folwarku. Powstańcy udawszy się na wieś, porwali włościanina Piotra Nuzkę, posadzili na podwoje gwałtem we dworzec zabraną i zawieźli do lasu olchowskiego, gdzie powieszony został. Z powodu tego wypadku toczy się śledztwo cywilno sądowe. Bez względu jednakże na to, naczelnik wojenny oddziału Krasnystawskiego otrzymał napomnienie, dla czego natychmiast nie aresztował wójta gminy, i że nie zarządził śledztwa wojennego; nadto polecono mu natychmiast wójta gminy aresztować i na gruncie wyprowadzić śledztwo wojenne w celu wykrycia, za co mianowicie powieszono włościanina Nuzkę, i dla czego wójt gminy nie zatrzymał sprawców zbrodni. Po wyprowadzeniu tego śledztwa, tak na winnych jakoteż i dziedzica dóbr, nałożoną będzie kara pieniężna. Dz. Powsz.

Rosya.

Petersburg, 19. Grudnia. — Przez najwyższy rozkaz dzienny z dnia 25. Listopada, zostający przy wojskach w Królestwie Polskiem konsystujących, generał major Bontemps, poddany został pod rozkazy JC. Wysokości dowodzącego armią kaukazką, z pozostawieniem jak dotąd w jeździe armii. Dz. Powsz.

Francya.

Paryż, 18. Grudnia. — Mówią o zmianie ministerstwa. Thouvenel ma nastąpić p. Drouyn de Lhuys. Thouvenel miał dziś rozmawiać z księciem Napoleonem, a po tej rozmowie, konferował z księciem poseł włoski pan Nigra. Pożyczka ma przyjść do skutku na drodze publicznych podpisów.

— Książę Czartoryski napisał list do margrabiego Boisy, w którym zaprotestował przeciw twierdzeniom w mowie jego przed senatem powiedzianym, a jego osoby dotyczącym.

— Rozprawy w senacie zakończono. Adres przyjęto głosami 125. Rozprawy nic nie wyjaśniły, wszystko osłonięte. Nad § 8 co do spraw zewnętrznych, ani książę Napoleon, ani żaden minister stanu, ani prezes rady stanu nie przemawiał. Przed rozprawami krążyła pogłoska, że adres zostanie uchwalony bez wszelkich rozpraw i tak się też stało. Dziś przemawiali p. Bonjean i jen. prokurator Dupin. Pierwszy przemawiał za Polską, ale wychodził z zasady, że Francją nad wszystko przenosić należy. Gdzie leży interes Francji, o tem wie cesarz najlepiej i dla tego potrzeba jego mądrości to pozostawić. Jeneralny prokurator Dupin zaś mówił, że są dwie rzeczy których mieszać z sobą nie trzeba, to jest kwestyi sympatyj dla Polski i kwestyi politycznej, co Francya uczynić powinna. Sympatya dla Polski, jej nieszczęścia i ucisk, jest powszechnem, popularnem, francuskim uczuciem. Mówca atoli nie sądzi, że Francya ze względu na Polskę, tak działać powinna, jak działała w Meksyku. Francya opuszczona przez swoich sprzymierzeńców, posłała naprzód; ale na tem koniec i mimo podburzań zagranicznych, mimo opozycyjnej prasy, niepowinna ruszyć do Polski. Byłoby to awanturą. Cesarz wydał wyśmienitą odezwę do Europy. Ale czyli będzie wysłuchany? Jeżeli nie będzie, natenczas Francya nie może swoich losów wystawiać za obcą sprawą na niebezpieczeństwo. Dupin wylicza trudności kampanii w Rosyi, odwrót z Moskwy w roku 1812 i kończy oświadczeniem, że nie będzie głosował za kampanią w Rosyi, aby Francya dla Polski miała się rzucić w przepaść i narazić na niebezpieczeństwo cesarstwo i cesarza. Niemieckim dziennikom bez wyjątku bardzo się podobała ta mowa Dupina.

Anglia.

— Londyn, 18. Grudnia. — Lord Cowley donosi, że na ostatniej naradzie ministeryalnej poniedziałkowej, starał się Fould namówić cesarza, aby rozporządził częściowe rozpuszczenie armii. Gdy minister wyłożył swoje powody i inny minister chciał głos zabrać, przerwał mu Napoleon IIIci i oświadczył stanowczo a krótko, tak jak zwykł był czynić, że jakkolwiek środek ten byłby zbawiennym, ale w tej chwili jest niewykonalnym.

— Na walnem zgromadzeniu ligi polskiej przedłożył prezes p. Edm. Beales wczoraj projekt do adresu do królowej, o uznanie Polski za stronę prowadzącą wojnę z prośbą, aby królowa rozkazała ministrom swoim

wyrzec, że cesarz rosyjski utracił wszelkie prawa do panowania nad Polską. Równie przedłożono projekt do petycji klas roboczych do obu izb parlamentu, w której wzywają obie izby, aby wszelkimi środkami wywierały nacisk na rząd, aby się trzymał polityki popierającej niepodległość Polski. Zgromadzenie pochwaliło oba projekta i przyjęło. Prezes oznajmił dalej zamiar ligi urzędzenia podobnych masowych zgromadzeń w Londynie, Edinburgu, Glasgowie, Dublinie i po innych wielkich miastach w podobnych celach, krótko przed zwołaniem parlamentu.

W końcu zdawał sekretarz sprawę z wpływów pieniędzy na wsparcie cierpiących Polaków i na sprawę polską.

Austria.

Wiedeń, 13. Grudnia. — Z rozpraw odbytych w izbie d. 4. b. m., z których podaliśmy już w zeszłym tygodniu głosy posłów Rechbauera, Schindlera i Grocholskiego tudzież odpowiedź ministra Rechberga na mowy dwu pierwszych posłów, zamieszczamy dziś ustęp z mowy posła Kurandy, w którym mówca charakteryzuje politykę zagraniczną hr. Rechberga.

Poseł Kuranda wspomniawszy, że po wyrazach w końcu drugiej mowy przez ministra wyrzeczonych, słabe tylko nastąpiły oklaski, tłumaczy to zjawisko tem, że wielka część izby, chociaż wierzy w patriotyzm i dobre zamiary hr. Rechberga, przecież powątpiewa, czy system, czy środki, których on używa do utrzymania pokoju i całości państwa, są dobre, a w ogóle czy istnieje jaki system! (śmiej).

Panie prezesie! Każdy, nawet ten, ktoby bez wszelkiego uprzedzenia, namiętności i przesądów patrzył na naszą zewnętrzną politykę, spostrzeże, że ona kierowana chwycając ręką i z niepewnością, której dowodzi prawie każdy wypadek z osobna. Pomyślcie tylko panowie, jakie koło systemów, jakie koło politycznych prób przebyliśmy w ciągu tego jednego roku. Zaczęliśmy ten rok jako otwarci, i powiem to głośno, jako uprawnieni przeciwnicy ministerium Bismarka, rozpoczęliśmy go rzeczywistymi protestacjami przeciw okrutnemu i bezwzględnemu postępowaniu, którem Rosya gniecie Polskę; rozpoczęliśmy go wielkimi usiłowaniami przymierza z mocarstwami zachodnimi.

W kilka miesięcy później, w połowie tego roku, uczyniliśmy drugi wspaniały krok; usiłowaliśmy zawrzeć ściślejsze przymierze z niemieckimi książętami, narodowe przymierze z narodem niemieckim. I znów upłynęło kilka miesięcy, nadeszła jesień, i oto w zupełnej sprzeczności z naszą wiosenną polityką próbujemy przymierza z ministerstwem Bismarka, a jeśli kadencya prędko się nie skończy, to może doczekamy się panowie przymierza z Rosją, przeciw której tyleśmy not napisali. (Bardzo dobrze! wielka prawda!)

Polityka kancelaryi spraw zewnętrznych, nie wymieniam żadnej osoby — sprawia takie wrażenie, jak gdyby sztuka i zadanie kierowania wszelkimi państwem polegały na przesłizgiwaniu się przy wszystkich ważnych kwestiach, światem poruszających i na dziękowaniu Bogu, jeśli się z różnych kłopotów cało wymknie. (Bardzo dobrze!) Twórczej polityki nadarmo szukamy. W każdej okoliczności, która nam się nasuwa, kancelarya spraw zagranicznych robi wrażenie tresownika lwów, który właśnie wchodzi do klatki (śmiej) nie bez trwogi, jak się z tamtąd wydobędzie, a pana Boga błogosławi, skoro z całymi członkami powróci z tego towarzystwa, do którego musiał się udawać. (Powszechny śmiej.)

Tak więc panowie zaczęliśmy, że do mego tematu powrócę, rok przymierzem z mocarstwami zachodnimi. J. Eksk. minister spraw zagranicznych wcale nie może się uskarżać na zachowanie się izby podczas rozpraw nad adresem. Wszelkiego moralnego poparcia, jakie mu to wysokie zgromadzenie udzielić mogło, doznał z naszej strony.

Ale panowie, wszyscyśmy wychodzili z tego słusznego przypuszczenia, że jeśli państwo austriackie zdecydowało się na wielkie przedsięwzięcie przymierza z Francją i Anglią, system tego przymierza ze wszystkimi następstwami i możliwymi wypadkami naprzód już obliczono i pod dojrzałą wzięto rozwagę.

Jednak skutek omylił nas panowie. Nie zdobyliśmy się na system, lecz tylko próbowaliśmy sparaliżować eksperymentem chwilowe przykre położenie, co tem większe niezadowolenie na obie strony sprawić musiało. Panowie, jeżeli dziś w wielkiej kwestyi znajdujemy się w kłopotcie wobec zaproszenia a raczej wezwania, które JE. minister spraw zagranicznych dziś nam w ciemnych kreślił wyrazach, że wasadzie je przyjmuje, w rzeczywistości zaś się waha, to kłopot ten jest tylko skutkiem nierozważonej próby — proszę mi przebaczyć to wyrażenie — próby wchodzenia w przymierza bez przeświadczenia, co za posag do takich przymierzy wnosić potrzeba.

Mówca rozbiera w dalszym ciągu mowy politykę niemiecką Austrii i także ją gani. Wspomniawszy, że każde silne mocarstwo występować powinno energicznie w razie potrzeby nie lękając się wojny, kończy mowę temi słowy: »Politycy, którzy są tego zdania, że tylko względy na nasz skarb powinny kierować naszym postępowaniem, mylą się w tym względzie. Panowie! kredytu Austrii nie należy obliczać tylko według wykazów kursu. Kredyt Austrii polega i na tem, aby spłacała swe długi na polu politycznych zobowiązań, na polu swego obowiązku i swego honoru; aby ufali jej sąsiedzi, monarchowie i narody.

Jeżeli tak, jakeśmy to w tym roku zaczęli, dalej będziemy zmieniać swe przymierza z każdą porą roku, natenczas mało zaufania będziemy mieli w Europie, a chociaż wykaz kursów kredyt nasz na chwilę nieco wyżej wykaże, to pomimo to, bądźcie przekonani, że zachwianie zaufania w Niemczech w danym razie przedstawi nam inny stan kursów« (brawo!).

— Wydział obradujący nad wnioskiem Zybliekiewicza tyczącym się zbadania rozporządzenia ministeryalnego z 19. Października 1860, odbył w piątek pierwsze posiedzenie. Obecny minister sprawiedliwości Dr. Hein odmówił przedłożenia zawartej z Rosją w r. 1860 konwencji jako

też korespondencyi do tej sprawy się odnoszącej, dopóki nie będzie oświadczenia, że izba nie będzie się wdawać w rozbiór tych aktów, ponieważ nie ma do tego prawa. Zdanie to ministra sformułował hrabia Kuenburg jako wniosek, przeciw czemu wystąpił Giskra wnosząc, aby się wstrzymać od głosowania nad wnioskiem Kuenburga, dopóki minister nie przedłoży wydziałowi potrzebnych dokumentów. Z tego wywiązała się dłuższa rozprawa, która się skończyła na tem, że wniosek Kuenburga odrzucono, a przyjęto wniosek Mühlfelda, mniej więcej tej treści: »Izba poselska ma prawo wdawania się w rozbiór rzeczowego ministerjalnego rozporządzenia; tymczasem uznaje jego formalną moc obowiązującą.« Wydział zajmie się na najbliższem posiedzeniu rozbiorem merytorycznym w mowie będącego rozporządzenia.

Galicja.

Kraków, 14. Grudnia. — Z dawniej odbytych w Krakowie rewizyj zapisane można w dniu 9. b. m. u pana Głębockiego sekretarza Tow. Dobroczyńności, przy ulicy Grodzkiej pod L. 86. i w sklepie blacharza p. Żurowskiego w tym samym domu. Aresztowano tam meldowanego także p. Szczęsnego Wiśniewskiego tutejszo krajowego.

— Wczoraj w niedzielę o 5. rano odbyto rewizję pod L. 284 przy ulicy Sławkowskiej w domu p. Gralińskiego, naprzód u niego samego, a następnie u innych mieszkańców i aresztowano tutejszego i zamieszkałego w tym domu p. Ludwika Kubałę, lubo nic podejrzanego u niego nie znaleziono. Przy ulicy Floryańskiej w domu p. Westwalcwicza odbyto o teje godziny rewizję w mieszkaniu p. Kazimierza Koszalskiego i aresztowano tam p. Kazimierza Miczyńskiego, przybyłego właśnie z Sącza inżyniera, urodzonego w Krakowie i tutejszokrajowego.

— Wczoraj aresztowano tutejszego ślusarza p. Karola Rychlickiego mieszkającego pod L. 401 przy ulicy Szpitalnej, u którego poprzednio była rewizja, a dziś stolarza p. Jakóba Kurka, ubogiego rękodzielnika, ojca siedmiorgu dzieci, również pod L. 401 mieszkającego.

— Nuncyusz apostolski w Wiedniu, arcybiskup Fantinelli, ma przybyć w styczniu do Lwowa, aby uczestniczyć w obchodzie instalacji nowego metropolity grecko-katolickiego księdza Litwinowicza i obwieścić przywileje nadane kościołowi obrządku słowiańskiego przez ojca świętego.

Włochy.

Rzym, 7. Grudnia. — Jen. Montebello kazał wojsku francuskiemu odczytać rozkaz dzienny, w którym powiedziano, że chwila obecna jest nadzwyczajna i spodziewać się można rychłych wypadków. W dzień i noc widzimy silne patrole francuskie prowadzone przez żandarmów po ulicach, jakoby miały wkrótce wybuchnąć miny rewolucyjne. Niewiemy przeto czy wojsko francuskie ćwiczy się w polowej służbie, czyli też coś zagraża tu wewnętrznego. Fizjonomia przecież zewnętrzna niczego nie zdradza, aby tu coś się knowało. Z tego też wnoszą, że wojsko francuskiej tylko ma być gotowe do wymarszu w pole. Stronnictwo akeyi włoskiej znów występuje z manifestacjami na cześć Garibaldeggo i Mazziniego, jakby nowa kampania miała się rozpocząć.

Kronika miejscowa.

Poznań, 11. Grudnia. — Tajny radca obrachunkowy przy kasie głównej rejencyjnej w miejscu p. Sturzel złożył swoje urzędowanie w zeszły piątek i oddał swoją kasę w najlepszym porządku, którą zawiadawał pół wieku. Był on też urzędnikiem kasowym za księstwa warszawskiego i wzorowym urzędnikiem. Po nim ma objąć urzędowanie rendant tutejszej kasy głównej rejencyjnej pan Knispel.

Bydgoszcz, 17. Grudnia. — Brom b. Ztg donosi, że sędzia S.

z Inowrocławia, oskarżony o opór stawiany żołnierzowi, który chciał rewidować ekwipaż wracającego z pewnej podróży w interesie służbowym uwolniony wyrokiem sądu powiatowego w Inowrocławiu, wskazany został przez sąd apelacyjny bydgoski na 14 dniowe więzienie.

Przybyli do Poznania dnia 19. Grudnia.

BAZAR: Koczorowska z Dembna, Prądziński z Biskupic, Karśnicki z Mystek, Stablewski z Slachcina, Necimski z Polski, Krosnowski z Warszawy, Feldt z Kwidzyny.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Dietrich z Choszeza, Zalaskowski z Bydgoszczy, Weissmann z Berlina, v. Lindenheim z Sagan.
HOTEL DU NORD: Lipska i Żychlińska z Uzarzewa, Bronikowska z Drezna, Stańsińska z Konarzewa, Gutowski z Łgowa.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Hr. Schlabrendorf z Szczylnik, Sasse z Nowejwsi, Lombard z Wolenicy, Lorenz z Hamburga, Petersdorff, Wolff i Latz z Berlina.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Brachvogel z Wolsztyna, Iffland z Lubowa, Otto z Hanau, Dietrich z Szamotuł, Picard z Brukseli, Hillmann z Bremy, Sina z Wiednia.
POD CZARNYM ORLEM: Israel z Pniew, Paul z Wrocławia, Dr. Tyc i Kolaski z Gniezna, Szoldrzyńska z Golin.
HOTEL BERLIŃSKI: v. Zitzewitz z Trzemeszna, v. Schmerling z Berlina, Langerbeck z Wrześni, Spinger z Gniezna, Stabr z Berlina, Kubicki z Dobrojewa, Müller z Łukowa, Śanowski z Leszna, Wolf z Środy, Müller i Wollmann z Borku.
HOTEL PARYSKI: Skórzewski z Radlewa, Lichtwald z Bednar, Mittelstädt z Napruszewa, Skalawski z Sremu.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Sikorski z Mielczyna, ul. Fryderykowska 22.

Z dnia 20. Grudnia.

BAZAR: hr. Węsierski z Wróblewa, Jaraczewski z Jaworowa, Moszczeński z Wiatrowa, Ślawoszewski z Ustaszewa, Urbanowski z Miłosławic.
HOTEL BERLIŃSKI: Hoffmeyer z wsi Swarzędza, Hoffmeyer z Złotnik, Święcicki i Tadrzyński z Sremu, Lubenow i Raszkow z Berlina.
HOTEL PARYSKI: Wagner z Miłosławia, Karłowska z Dobieszewa.
POD CZARNYM ORLEM: Grabski z Ciemierowa, Kierski z Marcinkowa, Mudrak z Markowic.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Glogier z Tarnopola, ul. Wilhelmowska 22.

Z dnia 21. Grudnia.

BAZAR: hr. Potworowski z Przysieki niem, Czarlinski z Zakrzewek, Unrug z Malpina, Iwanowski z Polski, hr. Żółtowski z Jarogniewic, Otocki z Gogolewa, Żychliński z Twardowa, Waszkowska z Warszawy, Abelsdorf z Berlina, Polczyńska z Zakrzewa.
HOTEL DU NORD: hrabia Międzyński z Pawłowa, Koszucki z Jankowa, Szwantowski z Góry, Zabłocki z Czerlina, Wendorf z Przybrody, Mieczkowski z Laszewa, Krause i Krieger z Mokrego, Zakrzewski z Targowejgórki, Pokłatecka z Biechowa, Chrzyścy z Pokławy.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Steinbach z Brügge, Meier z Berlina, Wilski z Rygi, Klawitter z Nieżychowa, Haza-Radlitz z Lewic, v. Unruh z Łagiewnik, Materne z Chwałkowa, Jouanne z Malinia, Ahlemann z Szamotuł, Fleischer z Góry, Schulz z Tarnowa, v. Gladysz z Kurlandyi, Rallock z Elbląga, Bertram z Kleparza, Rose z Kościana.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Labes z Frankfurtu n. M., Kaskel z Trzeclina, Kropowicki z Krakowa, Schönberg z Leszna, Cuno z Międzychodu, Göbel z Berlina, Biełkowski z Smuszewa, Bieczyński z Nieslabina.
HOTEL BERLIŃSKI: Spitta, Geyer i Büttner z Berlina, Lewi z Wrocławia, Dütschke z Góry, Strauss z Moguncyi, Sattler z Sattlershütte, Nernst z Nowejwsi, Moritz z Grotkowa, Woydt z Kostuczyna, Skrzydlowska z Dzierżążna, Briese z Lubolina, Heyn z Owieczek, Iianisch z Stobnicy, Kochanowska z Wągrówca, Jacyna z Prochów, ks. Zimmermann z Przementu.
POD CZARNYM ORLEM: Lange z Sremu, Hulewicz z Kościanek, Koperska z Stempocina, Sliwiński z Modliszewka, Wandeci z Buchwaldu, Grodzki z Zbąszynia, Sulikowska z Drożyna, Laskowski z Bagrowa.
HOTEL PARYSKI: Lutomski z Pokłatek, Voge z Ostrowa, Cegielski z Wódek, Jachimowicz z Katarzynowa, Wulkowski z Glinna, Scholz z Soleczna, Leuschner z Babina, Prądziński z Stawu, Henke z Pobiedzisk.
ELIGA OBERZA: Schlicht z Szamotuł, Jasper z Pierzechna Lubenow z Berlina, Scheffler z Psarskiego, Igel z Lwowa, Streusand i Koraner z Grodziska.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Skopec i Uznański z Wrześni, Weissing z Strzałkowa, Kosmowski z Dominowa, Guttman i Ephraim z Grodziska, Mehlich z Miłosławia, Zabinski z Wrześni, Michalski z Miasteczka.
EICHENER BORN: Fried z Miłosławia, Moser z Janówca.
POD TRZEMA LILLIAMI: Bach z Rawicza, Grasznic z Wrocławia, Bethe z Neugedank, Richter z Lignicy, Neumann z Waldenburga.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 19. Grudnia 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli bez zmiany. Na Grudzień 29⁷/₁₂ list. 29¹/₂ pien., na Grudzień Styczeń 29⁷/₁₂ list. 28¹/₂ pien., na Styczeń Luty 29⁵/₆ list. 29³/₄ pien., na Luty Marzec 30¹/₂ list. 30¹/₄ pien., na Marzec Kwiecień 31 list. 30³/₄ pien., na wiosnę 31¹/₂ list. 31¹/₃ pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) dobrze. Na Grudzień 13⁷/₂₄ list. 13¹/₄ pien., na Styczeń 13¹/₂ list. 13⁵/₁₂ pien., na Luty 13²/₃ list. 13⁷/₁₂ pien., na Marzec 13⁷/₈ list. 13⁵/₆ pien., na Kwiecień 14 list. 13²³/₂₄ pien., na Maj 14¹/₄ list. 12³/₂₄ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 19. Grudnia.

Pszenica 50—58 tal.

Zyto na Grudzień i Grudzień Styczeń 35¹/₄ tal., na Styczeń Luty 35¹/₆—³/₈ tal., na wiosnę 36¹/₄ tal., na Maj Czerwiec 37 tal.

Jęczmień wielki i mały 30—31 tal.

Groch do gotowania 38—48 tal.

Groch na pastwę 38—48 tal.

Oliej rzepiowy na Grudzień 11¹/₃ tal., na Grudzień Styczeń 11⁵/₂₄ tal., na Kwiecień Maj 11¹/₆—³/₄—⁵/₂₄ tal., na Maj Czerwiec 11¹/₄ tal.

Oliej lniany 13²/₃ tal.

Okowita na Grudzień i Grudzień Styczeń 14¹/₄—⁵/₂₄ tal., na Styczeń Luty 14¹/₂₄—⁵/₂₄ tal., na Luty Marzec 14²/₃ tal., na Kwiecień Maj 14⁵/₆ tal., na Czerwiec Lipiec 15⁷/₁₂—¹/₂ tal.

Gdańsk, 19go Grudnia. — Z wyjątkiem je-

dnego przymrozka mieliśmy łagodną temperaturę. Upadło trochę śniegu, ale ten się nie utrzymał.

Targi angielskie nieco osłabły. Ochota do kupna mniejsza, a pszenica świeża tak krajowa jak i zagraniczna straciła w cenie 1 szyl. na kwarterze, dwuletnią tylko poszukiwano i po ostatnich najwyższych notowaniach płacono chętnie. Obrót zbożowy ograniczał się tylko do zaspokojenia potrzeb konsumcyi, bo nadzwyczaj wysoka stopa procentowa otwiera pole spekulantom do korzystnego użycia kapitałów bez wchodzenia w interesa zbożowe.

Targi szkockie, angielskie i prowincjonalne trzymały się słabiej lecz bezniżenia.

We Francyi handel zbożowy w ostatnim tygodniu był nieczynny, a ceny tak na mąkę jak i pszenicę cofnęły się nieco.

Na naszej giełdzie ochota do kupna ostygła, zwłaszcza przy braku okrętów i wysokim morskim pachcie. Ustępstwem tylko można było zachęcić do interesu, ale w powszednich gatunkach ustępstwo to musiało być znaczne. W cenach żyta nie było zmiany.

W ciągu tygodnia sprzedano szefli pszenicy 37,200, żyta 7800, jęczmienia 420.

Płacono za szefel berliński:

	Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Pszen. 82/25—84/24	1	28	2	2	1	8
» 85/14—87/13	2	3	4	2	8	4
» 88/2—89/2	2	10	—	2	12	4
Zyto 78/17—82/15	1	6	4	1	8	4

Kursa zamian: Londyn 6.19³/₈. — Hamburg 150³/₈

Aleksander Makowski et Comp.

CENY TARGOWE w mieście Poznaniu.	dnia 21. Grudnia 1863 r.			
	od tal.	sgr.	fen.	do tal.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	—	—	2 2 6
Pszonicy średniej	1 25	—	—	1 27 6
Pszonicy ordynaryjnej	1 20	—	—	1 22 6
Żyta przedniego, szefel	1 8	9	1	11 11
Żyta lżejszego	1 6	3	1	7 6
Jęczmienia dużego, szefel	1 5	—	—	1 7 6
Jęczmienia małego	1	—	—	1 3 9
Owsa, szefel	—	23	6	— 25 —
Grochu do gotowania, szefel	1 15	—	—	1 16 3
Grochu na pastwę	1 10	—	—	1 11 3
Rzep zimowy	—	—	—	— — —
Rzepik zimowy	—	—	—	— — —
Rzep latowy	—	—	—	— — —
Rzepik latowy	—	—	—	— — —
Tatarki, szefel	1 13	9	1	15 — —
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	— — —
Koniczyna biała	—	—	—	— — —
Ziemniaków, szefel	—	10	—	— 12 —
Masła, garniec	2 12	6	2	18 9
Siana, centnar	—	—	—	— — —
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	— — —
Olaju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	— — —

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

	Tal.	Sgr.	F.	do	Tal.	Sgr.	F.
Dnia 19. Grudnia	13	2	6	do	13	7	6
„ 21. „	13	3	9	„	13	8	9

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.